

Blodtransfusion

Förvaltning: Vård- och omsorgsförvaltningen
Dokumenttyp: Direktiv inom Hälso- och sjukvård
Dokumentansvarig: Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Dokumentnamn: Blodtransfusion
Utfärdad: 2014
Reviderad: 2017, 2022, 2025
Dnr VÄN 2025-217

Innehåll

Blodtransfusion	3
Ordination	3
Provtagning	3
Hämtning av blodenhet	3
Kontroller och praktiska förberedelser	4
Övervakning	4
Dokumentation och förvaring av avslutad blodenhet	4

Blodtransfusion

PM "[Blodtransfusion i landstingets hemsjukvård, kommunens hemsjukvård och SÄBO](#)" anger ansvarsförhållanden och instruktioner vid blodtransfusion. Ordinerande läkare utför en individuell bedömning, som även innefattar en riskbedömning, om blodtransfusionen kan utföras i patientens hem.

Vid sällan förekommande arbetsuppgifter inom kommunens hälso- och sjukvård ska förutsättningar skapas för att leg sjuksköterska kan erhålla nödvändig kompetens för den avsedda arbetsuppgiften.Handledning och utbildning ska i första hand ges internt av respektive vårdgivare. När sällankompetens och handledning inte kan säkras internt kan regionen, till exempel LAH, bistå kommunens sjuksköterska med handledning/utbildning.

Ordination

- Läkaren ansvarar för att det finns en ordination i Cosmic läkemedelslista.
- Ordinerande klinik/vårdcentral ansvarar för att kommunens sjuksköterska tillhandahålls aktuell läkemedelslista, alternativt kan sjuksköterskan skriva ut läkemedelslistan via Cosmic.

Provtagning

- Kontrollera med ansvarig läkare eller Blodcentralen att blodgruppering finns.
- Ordinerande klinik/vårdcentral tillhandahåller remisser, etiketter och provtagningsrör samt beställer blod.
- Bastest får endast utföras av legitimerad sjuksköterska.
- Vid provtagning utförs identitetskontroll enligt gällande riktlinjer.
- Leg sjuksköterska fyller i alla uppgifter på remissen samt undertecknar remissen.
- Om blodtransfusionsaggregat önskas skrivs detta på remissen.
- Remisser och prover lämnas på Blodcentralen alternativt på vårdcentralens lab.

Hämtning av blodenhet

1. Ta med personuppgifter på aktuell patient vid hämtning av blodenhet.
2. Blodenheten förvaras i en transportbox tillhörande blodcentralen.
3. Hämta beställd blodenhet på blodcentralen.
4. Blodcentralen kan leverera blodenhet med taxi till patientens hemadress. Utföraren beställer och bekostar taxi. Meddela taxi vilken adress blodenheten ska levereras till. Meddela blodcentralen att taxi är beställd, personuppgifter samt vid vilken tidpunkt taxin hämtar blodenheten på blodcentralen.

Kontroller och praktiska förberedelser

Vid blodtransfusion ska ansvarig leg sjuksköterska alltid säkerställa och ta med:

- Läkemedelsväska
- PM "Akuta transfusionskomplikationer samt anafylaktisk chock"
- PM "Lathund blodtransfusion"
- PM "Rapport för transfusionsreaktion"
- Lathund transfusionsmedicin - "Rosa bladet"

Före blodtransfusion utförs av legitimerad sjuksköterska kontroller enligt "Lathund blodtransfusion"

PM och dokument finns under Blodtransfusion- Dokument för utskrift.

Övervakning

Övervakning ska ske av hälso- och sjukvårdspersonal under hela transfusionstiden. Leg sjuksköterska kan delegera övervakning av blodtransfusionen till annan hälso- och sjukvårdspersonal efter medgivande av verksamhetschef. Delegerande sjuksköterska ansvarar för att den som får delegering för uppgiften har utbildning och bedöms ha tillräcklig kompetens för uppgiften.

Dokumentation och förvaring av avslutad blodenhet

Dokumentation sker i Treserva i aktuell vårdprocess samt i Transfusionsdokument. Transfusionsdokumentet lämnas till ordinerande enhet snarast för dokumentation i Cosmic, dock senast inom en vecka. Avslutad blodenhet läggs i plastpåse som märks med datum och klockslag 4 timmar framåt i tiden. Påsen tas med av sjuksköterska och förvaras i kylskåp och kasseras sedan som ordinärt avfall. Transportboxen lämnas snarast åter till blodcentralen alternativt vårdcentral.

Ansvarig legitimerad sjuksköterska ska vara väl förtrogen med blodtransfusionsbehandling innan administrering. Länk: [Transfusion av blodkomponenter - Översikt](#)